

Ilona Florczak

Jubileusz Profesor Barbary Wachowskiej

Przegląd Nauk Historycznych 2/1, 271-272

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA NAUKOWA

Jubileusz profesor Barbary Wachowskiej

24 października 2002 r. z inicjatywy Katedry Historii Polski Najnowszej UŁ i Zarządu Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego odbyło się, w gmachu Instytutu Historii UŁ, uroczyste zebranie naukowe poświęcone prof. dr hab. Barbarze Wachowskiej. Okolicznością gromadzącą liczne grono współpracowników, kolegów i uczniów było 47-lecie pracy badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej profesor B. Wachowskiej. Spotkanie poprowadził kierownik Katedry Historii Polski Najnowszej prof. dr hab. Paweł Samuś.

Doktor hab. Maria Nartonowicz-Kot przypomniała sylwetkę Jubilatki. Barbara Wachowska urodziła się w Wolborzu, gdzie rozpoczęła naukę w szkole podstawowej. Podczas II wojny światowej, biorąc udział w tajnych kompletach, ukończyła szkołę powszechną i rozpoczęła edukację w pierwszej klasie liceum. Naukę kontynuowała po wojnie w pierwszej klasie I Liceum Ogólnokształcącego w Tomaszowie Mazowieckim, dokąd przeprowadziła się wraz z rodzicami. Po zdaniu matury w 1949 r. rozpoczęła studia w Państwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. Już podczas studiów pracowała jako asystent. Po ukończeniu nauki, w 1952 r., podjęła studia uzupełniające w Uniwersytecie Łódzkim. Przeniesienie na Uniwersytet Warszawski, w celu zdobycia tzw. aspirantury, miało wpływ na ich przerwanie. W Warszawie w listopadzie 1957 r., otrzymała tytuł magistra. Wróciła wówczas do Łodzi do pracy w Katedrze Historii Polski XIX–XX wieku. Dysertację doktorską, poświęconą strajkom okupacyjnym w łódzkim okręgu przemysłowym w latach kryzysu gospodarczego, złożyła w 1965 r. W 1974 r. obroniła pracę habilitacyjną, dotyczącą struktury i działalności Komunistycznej Partii Polski w okręgu łódzkim w latach 1918–1926. W 1980 r. nadano jej tytuł profesora nadzwyczajnego. Uzyczajnienie profesury nastąpiło 10 lat później. Od lat sześćdziesiątych do końca lat dziewięćdziesiątych pozostawała na stanowisku kierownika Zakładu, a następnie Katedry, Historii Polski Najnowszej. Od 1968 r. prowadziła, ciesząc się znacznym zainteresowaniem studentów, seminarium magisterskie. Prowadziła

również, początkowo wspólnie z prof. dr hab. S. Banasiakiem, seminarium doktorskie.

Za działalność naukową była kilkakrotnie nagradzana, m. in. nagrodami ministerialnymi i rektorskimi. Otrzymała również odznaczenia państwowe i resortowe.

W pracy badawczej prof. B. Wachowska poruszała wiele problemów związanych z politycznym, społecznym i gospodarczym życiem Polski w pierwszej połowie XX w. Kierunek pracy wyznaczały przede wszystkim zainteresowania dziejami polskiej klasy robotniczej. W ich wyniku powstały liczne artykuły i monografie poświęcone dziejom masowych ruchów politycznych i społecznych, organizacjom związkowym ruchu robotniczego regionu oraz życiu gospodarczemu łódzkiego okręgu przemysłowego. W dorobku naukowym Profesor B. Wachowskiej znajdują się również opracowania dotyczące dziejów miast województwa łódzkiego, m. in. Brzezina, Łasku, Łęczycy, Kutna, Pabianic, Piotrkowa Trybunalskiego, Tomaszowa Mazowieckiego i Zgierza. Lata dziewięćdziesiąte przyniosły zainteresowanie tradycją historyczną. W ich wyniku powstały prace poświęcone, rozpatrywanym pod tym kątem, rewolucji 1905 r., buntowi łódzkiemu z roku 1892, powstaniu listopadowemu, Konstytucji 3 maja i Tadeuszowi Kościuszce.

Nawiązując do wypowiedzi dr hab. M. Nartnowicz-Kot, prof. Paweł Samuś podkreślił znaczenie działalności organizacyjnej prof. Wachowskiej dla rozwoju lokalnych ośrodków naukowych, m. in. w Piotrkowie, Radomsku czy Częstochowie.

Profesor Wiesław Puś podzielił się z zebranymi wspomnieniami z lat wspólnej pracy w Zakładzie Historii Polski XIX i XX wieku, a szczególnie z okresu współtworzenia monografii Tomaszowa Mazowieckiego. Przypomniał również sylwetkę Profesor Wachowskiej jako wicedyrektora Instytutu Historycznego UŁ. Wypowiedź swoją zakończył prośbą skierowaną do Jubilatki o dalszą współpracę i wspieranie badań naukowych.

Profesor Wojciech Wrzesiński, prezes PTH, w imieniu własnym i Towarzystwa wyraził najwyższe uznanie i szacunek za bogaty dorobek naukowy i dydaktyczny oraz działalność społeczną w ramach Łódzkiego Oddziału PTH. Podkreślił również znaczący wkład, jaki wniosła Pani Profesor do nauki polskiej. Poinformował zebranych o nadaniu Profesor Wachowskiej przez Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa w Szczecinie w 2001 r., w uznaniu zasług dla nauki polskiej i rozwoju PTH, tytułu honorowego członka Towarzystwa. Złożył również na ręce Jubilatki dyplom, będący symbolem uznania środowiska dla jej osiągnięć.